

**До Председателя на научното жури
определенено със заповед № Р-109-370/21.08.2023 г.**

РЕЦЕНЗИЯ

От

**Проф. Магдалена Спасова Кондева-Бурдина, дф
Катедра „Фармакология, Фармакотерапия и Токсикология“,
Фармацевтичен факултет при МУ-София**

ОТНОСНО: заемане на академична длъжност „ПРОФЕСОР“ по област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт; професионално направление 7.3. Фармация; научна специалност „Болнична фармация“ от ЗРАСРБ за нуждите на Катедра „Организация и икономика на фармацията“ към Фармацевтичен факултет при МУ-Варна.

Въз основа на Заповед № Р-109-370/21.08.2023 г., съм включена в състава на научно жури за провеждане на конкурс за заемане на академична длъжност «Професор» по научна специалност «Болнична фармация» и съм определена да изгответя рецензия според изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за развитието на академичния състав в Медицински университет-Варна.

Единствен кандидат в обявения конкурс е **доц. маг. фарм. Евгени Евгениев Григоров, дф.**

Биографични данни

Биографичните данни на кандидата могат да бъдат обобщени както следва:

През периода 1992/1997 г. завършва ВТОРА АНГЛИЙСКА ЕЗИКОВА ГИМНАЗИЯ „Томас Джейферсън“, гр. София, Средно образование с профил „Химия и биология“.

През 1997/2002 г. завършва МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ, Фармацевтичен факултет, ОКС „Магистър“ по специалност „Фармация“.

2002/2005 г. завършва НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ, Магистърски факултет, ОКС „Магистър“ по специалност „Здравна политика и мениджмънт на здравеопазването“.

2002/2005г. завършва УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО, Финансово-счетоводен факултет, ОКС „Бакалавър“ по специалност „Финанси“; а към Факултет „Икономика на инфраструктурата“, ОКС „Магистър“ по специалност „Стопанска логистика“.

През 2014 г. придобива ОНС “Доктор” по научната специалност: „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ към НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И АНАЛИЗИ. Тема: “Проучване и фармакоикономическа оценка на профилактиката на рисковите фактори и терапията при ИБС“.

Професионални квалификации:

- Магистър-фармацевт
- Здравен мениджър
- Бакалавър по икономика
- Магистър по икономика

Специализации:

- Организация и икономика на дистрибуторската и аптечна практика
- Клинична фармация
- Икономика на здравеопазването
- Организация и икономика на фармацевтичното производство
- Болнична фармация

Академично развитие:

През периода 2007/2010 г. – Асистент в МУ-София

През периода 2010/2011 г. – Старши асистент в МУ-София

През периода 2011/2015 г. – Главен асистент в МУ-София

От 2015 г. досега – Доцент в МУ-Варна

Научно-изследователска дейност

Цялостната научната активност на доц. Григоров обхваща периода след 1 януари 2015 и е представена по групи, в съответствие със Закона за развитие на академичния състав и правилника за неговото приложение, както следва:

- 1 монография;
- 1 студия;
- 46 публикации, публикувани в научни издания, реферирали и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация;
- 24 публикации и доклади, публикувани в нереферирали списания с научно рецензиране;
- 6 участия в научни или образователни проекти;
- цитирания.

Показател	Изискване по Правилник за приложение на ЗРАСРБ и Правилник за развитието на академичния състав на МУ-Варна.	Доц. Евгени Григоров
A	50	50
B	100	268,5
Г (4-10)	200	768,5
Д (11-13)	100	450
E (14-21)	100	549,55
Общо:	550	2086,55

Прави впечатление, че кандидатът **надвишава многократно** задължителните количествени показатели за заемане на академичната длъжност „професор“ според Правилника за приложение на ЗРАСРБ и Правилника за развитието на академичния състав на МУ-Варна.

Кандидатът участва в общо 6 проекта – научни и образователни.

Добро впечатление правят многобройните участия на доц. Григоров в национални и международни научни прояви. За представения период, кандидатът има **101 участия** в Национални научни прояви и **22 участия** в Международни научни прояви.

Голяма част от научната активност на доц. Григоров е насочена основно към проблематиката на научната специалност „Болнична фармация“.

Принесите му могат да се разделят в две групи:

- научно-теоретични;
- научно-приложни.

Според своята насоченост и специфика, публикациите му могат да се обобщят в пет основни области:

- Болнична фармация и фармакотерапия;
- История на фармацията;
- Експериментални лабораторни проучвания;
- Роля на болничния фармацевт при предоставяне на клиничните фармацевтични услуги;
- Социална фармация и Оценка на здравните технологии.

НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧНИ

Болнична фармация и фармакотерапия

В тази научна област попадат 23 научни публикации. Теоретично и концептуално са изследвани различни аспекти на болничната фармация и са представени разработки за ролята на болничния фармацевт при събирането и обобщаването на научна информация за лекарствата. Проучени са възможностите за рационална фармакотерапия в лечебни заведения за болнична помощ при пациенти с различни заболявания. Представени са авторски данни от проведени различни изследвания за резултатите от лечението на сърдечно-съдови и неврологични заболявания. Анализирани са съвременни научни доказателства относно прилагането на концепцията за ускорено възстановяване след операция (ERAS) в жълчно-чернодробната хирургия и свързаните с това социално-икономически последици, като са представени възможностите за въвеждане на този подход в България.

История на фармацията

В тази научна област попадат 6 научни публикации. Те представят различни проучвания, които имат за цел да проследят исторически моменти и развитието през годините на знанията на учените за болестите и лекарствата. Представена е публикация,

която представя възникването и развитието на модерните болници и болничните аптеки към тях по българските земи в епохата след Освобождението на България от османско владичество. Оригинална по своя характер е статията, която прави едно историческо проследяване на законодателните решения в Република България в областта на регуляцията на фармацевтичния пазар и аптечното обслужване на населението.

Експериментални лабораторни проучвания

В тази научна област попадат 7 научни публикации. Представени са авторски данни от проведени различни проучвания с експериментален характер. Изяснени са особеностите на стрес-индуцираната аналгезия и оценка на действието на ендогенният канабиноид. Анализирани са възможностите за прилагане на циклично-медирирана изотермична амплификация за откриване на *C. Burnetii* в България. Публикувани са данни от биофармацевтични изследвания на различни лекарствени форми и технология за разработване на фармацевтичен състав с приятни органолептични характеристики.

НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ

Роля на болничния фармацевт при предоставяне на клинични фармацевтични услуги

В тази научна област попадат 18 научни публикации. Представени са авторски данни от проведени различни проучвания, показващи ролята на болничните фармацевти при предоставяне на клинични фармацевтични услуги. Публикувани са няколко специфични клинични случаи с принос за науката и практиката. Проведени са анкетни проучвания с различни групи респонденти, като оригиналните резултати са представени на медицинската и фармацевтична общност.

Социална фармация и Оценка на здравните технологии

В тази научна област попадат 16 научни публикации. Проведено е проучване за измерване на удовлетвореността от предоставянето на аптечни услуги, като резултатите от него показват, че има положително отношение към разширяването на дейностите в аптеките и затвърждаване и разширяване ролята на фармацевта като доставчик на здравни услуги. Изследвани са няколко проблема на съвременното общество, като:

дезинформацията, фалшивите новини и значението на социалните форуми. Представени са авторски данни от проведени няколко различни фармакоикономически проучвания. Анализирани са различни аспекти на процеса на ОЗТ в България.

Учебно-преподавателска дейност

По отношение на учебно-преподавателската дейност, в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“, кандидатът участва с 1 учебник и 3 учебни помагала.

Основните дисциплини, които са свързани с преподаването в Катедра „Организация и икономика на фармацията“ във ФФ при МУ-Варна, с участието на доц. Григоров са:

- Социална фармация и фармацевтично законодателство
- Фармакоикономика
- Медицински изделия
- История на фармацията
- Основи на клиничната фармация
- Фармацевтичен маркетинг
- Оценка на здравните технологии
- Фармацевтична регулация и икономикс
- Разработване на иновативни фармацевтични продукти и изделия

Доц. Григоров е научен ръководител на:

- 18 студента, успешно защитили магистърски тези;
- общо 16 докторанта, от които **11 – успешно защитили** и 5-ма текущи.

Кандидатът е:

- Председател на Държавната изпитна комисия за СДО по „Организация и икономика на дистрибуторската и аптечна практика“.
- Член на Държавната изпитна комисия за СДО по „Клинична фармация“.
- Член на Държавната изпитна комисия за СДО по „Болнична фармация“.
- Член на Държавната изпитна комисия за СДО по „Военномедицинско

снабдяване“.

- Член на Държавната изпитна комисия за СДО по „Икономика на здравеопазването“.
- Член на Управителния съвет на Професионалната организация на болничните фармацевти в България от 2013 до 2020 г.

През посоченият период, извън учебно-преподавателската дейност на доц. Григоров в МУ-Варна, той участва и като гост-лектор в редица обучения:

- Продължаващо обучение на магистър-фармацевти през 2017 г. организирано от МУ-Варна
- Седма Национална Конференция по Онкологична Фармация, 22-24.02.2019 г., София
- Продължаващо медицинско обучение на магистър-фармацевти, организирано от БФС, съвместно с РФК-Габрово, 17.04.2019 г., Габрово
- Семинар: „Иновации и достъп до лекарствената терапия – новите акценти през 2019“, организиран съвместно между НБУ и БФС, 19.01.2019 г., София
- Открита лекция в УНСС на 17.04.2019 г. Тема: „Достъп до пазара на новите лекарствени продукти в България“
- Осма Национална Конференция по Онкологична Фармация, 04-06.12.2020 г., София
- Открита лекция в УНСС на 12.02.2022 г. Тема: „Управление на риска и осигуряване на качеството на веригата на доставките при ваксините за COVID-19“
- IV-ти Студентски Фармацевтичен Форум, организиран от Асоциацията на студентите по фармация в България (гр. Пловдив), 26-28.05.2023 г., Пловдив

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Комплексната оценка на кандидата показва научна продукция, която надхвърля количествените и качествени изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за развитието на академичния състав на Медицински университет-Варна.

Кандидатът проявява изключителна активност в преподаването с голяма учебната натовареност.

Въз основа на това убедено предлагам на членовете на Уважаемото научно жури, да гласуват ПОЛОЖИТЕЛНО за заемане на академичната длъжност „Професор“ по научната специалност „Болнична фармация“, в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление 7.3. „Фармация“, за нуждите на Катедра „Организация и икономика на фармацията“ във Фармацевтичен факултет при МУ-Варна, от доц. Евгени Евгениев Григоров.

12.10.2023 г.

Гр. София

Подготвил рецензията:

/проф. Магдалена Спасова Кондева-Бурдина, дф/